

Становище

от проф. д-р **Огнян Константинов**, катедра „Камерна музика и съпровод“, Инструментален факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров“

относно кандидатурата на **гл. ас. д-р Веселин Христов Караатанасов**

за участие в конкурса за „Доцент“ по

8.3 Музикално и танцово изкуство (Инструментознание, Музикален анализ, Компютърен нотопис и приложна оркестрация) към ФНОИ на СУ, обявен в Държавен Вестник, бр. 67 / стр. 55 / 28.07.2020 г.

Обект на становището е участието на гл. ас. д-р Веселин Караатанасов в обявения конкурс за „Доцент“ към катедра „Музика“ на ФНОИ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Съгласно ЗРАСРБ гл. ас. В. Караатанасов предлага като основен ХАБИЛИТАЦИОНЕН ТРУД монографията „Струнни лъкови инструменти в оркестъра“, изд. Авангард Прима, София, 2020 г. ISBN: 978-619-239-476-9.

Биографични данни

Гл. ас д-р В. Караатанасов е роден в Горна Оряховица. Започва музикалното си образование в СМУ „Панайот Пипков“, Плевен (1980-1985) като контрабасист, висшето си образование получава в НМА „Проф. Панчо Владигеров в класа по композиция на проф. Александър Танев (1987-1993 г.). Специализира композиция, компютърна и електронна музика в Кралската консерватория в Хага (1991-1992), което се отразява впоследствие върху цялостното му развитие като творец и педагог. През 1993 г. участва в майсторски клас по композиция в НМА „Проф. Панчо Владигеров. През 2016 г. защитава докторска дисертация в СУ „Св. Климент Охридски“, където същата година започва да преподава.

Професионално развитие

Професионалният път на гл.ас д-р В. Караатанасов започва в издателство „Донемус“, Амстердам, за което прави клавирно извлечение и редакция на Концерт за флейта и оркестър от Лекс ван Делден и Концерт

за пиано и оркестър на Ханк Хенкеманс. През годините прави десетки обработки и клавирни извлечения за различни издателства, включително за „Шот музик“ Майнц (16 бр). Сред тях се открояват композиции на К. Пендерецки, А. Хартман, Х. Холигер, Л. Мазел и др. За работата си върху операта „Безкрайно настояще“ от Хая Черновин, през 2019 г. В. Караатанасов получава престижната награда “Best edition” на асоциацията на германските музикални издатели. Веселин Караатанасов е работил по проекти за изпълнители като квартет „Ардити“, Пражката филхармония, Виенския радиооркестър и др. Автор е на филмова музика, както и на множество оркестрации за филмови продукции: „Светът е голям и спасение дебне отвсякъде“, „Съдилището“, „Недадените“ и др.

За **участие в конкурса** гл. ас д-р В. Караатанасов прилага необходимите документи, включително справката за минималните национални изисквания, които кандидата убедително покрива. Основен акцент са двете монографии: „Струнни лъкови инструменти в оркестъра“ (хабилитационен труд) и „Компютърен нотопис с програмата “Finale”, както и студията „Еволюция на струнно-лъковите инструменти“.

Предложената като хабилитационен труд монография „Струнни лъкови инструменти в оркестъра“ (изд. Авангард Прима, София, 2020 г. ISBN: 978-619-239-476-9) е едно всестранно и обстойно изследване на съвременните струнни инструменти и тяхното място в оркестъра. Състои се от увод, шест глави и библиография. В обем от 382 страници са предложени 350 нотни примера, илюстриращи изключително добре тезите на автора. Прави впечатление голямото разнообразие на примери: от Симфония №104 на Хайдн (стр.34) до Х. Холигер – концерт за цигулка, виола и камерен оркестър (стр.52). Включени са солови, квартетни, симфонични и оперни партитури, показвайки щриховото и звуково-темброво многообразие при използването на струнните инструменти.

В първата глава **„Обща теория“** авторът коментира и сравнява еднаквите за цялата струнна група конструктивни характеристики, както и основните щрихи и начините на тяхното приложение. Обяснени са специфични начини на звукоизвличане – “sul ponticello” (стр.49), “sul tasto” (стр.53), “flautando” (стр.56) и др. Специално внимание е отделено на различните видове „флажолети“ и начините за тяхното изпълнение.

Втората глава **„Исторически обзор“** проследява етапите на възникване на съвременните струнни инструменти, родството на старите виоли с инструментите от Близкия изток. Намирам за много важен факта, че авторът систематизира и подрежда различните строеве на старите виоли (стр. 117, 124). Използван е богат снимков материал, което помага за изграждането на точна представа за тези инструменти (стр.118 - 127). Коментирани са основните лютиерски школи и техните най-видни представители (стр. 130 - 136).

Третата глава е посветена на **„Цигулката“**. Освен техническите характеристики, в главата е засегната оркестровата диспозиция на първи и втори цигулки и примери за тяхното взаимодействие (стр.144). Вярно и убедително са коментирани плюсовете и минусите на различните типове струни (това важи в пълна степен и за другите глави **Виола, Виолончело и Контрабас**). Авторът разглежда много подробно различните инструментално - технически способности използвани често в соловата и оркестровата практика. Обърнато е внимание на ролята на първи и втори цигулки в оркестъра, както и на специфичната функция на концертмайстора.

„Виола“ е четвъртата глава на хабилитационния труд на гл. ас д-р В. Караатанасов. Както и в предишната глава, тук са разгледани характерните технически особености на инструмента, приликите и разликите с цигулката. Наблегнато е на конструктивните, темброви и акустични особености на инструмента (стр. 200, 201, 207). Споменати са големи изпълнители от миналото и настоящето. Много сполучливо са подбрани примерите в тази глава – например изключително красивото и инструментално трудно соло от последната част от сюитата на М. Равел *“Ma mere l’ouye”* (стр.218). Разгледана е ролята на виолата в оркестъра, както и разликите при употребата на някои щрихи.

Петата глава е фокусирана върху **„Виолончелото“**. Структурата ѝ е подобна на предишните глави – разглежда се историческото развитие на инструмента и свързаните с това различни строеве. Специално коментирана е специфичната постановка, наследена от старите виоли *“да гамба”* – първоначално инструментът е държан между краката, впоследствие е добавен шип, който облекчава чувствително извършването

на преходи и междупозиционното свирене. Авторът е отбелязал една особеност на человия гриф – скосенната плоскост на До струна, позволяваща постигане на по-големи динамични амплитуди (стр.268).

Последната шеста глава разглежда **„Контрабаса“**, неговите особености, прилики и разлики с останалите членове на струнното семейство. Проследено е развитието на инструмента като форма и брой струни, и произхождащите от това различни строеве (стр.336-340). Обърнато е внимание на двете различни постановки на дясната ръка – „френска“ и „немска“ система. Авторът обръща особено внимание на характерните особености при щрихите на контрабаса, повлияни от тежестта на лъка, дебелиите струни и масивния корпус на инструмента.

Библиографията съдържа 75 заглавия.

Заклучение

Убедено смятам, че представения хабилитационен труд „Струнни лъкови инструменти в оркестъра“ на гл. ас д-р Веселин Караатанасов има неоспорим приносен характер. Задълбочеността, подробността, прецизността на изследването, както и качеството на печатната реализация нареждат този труд сред най-добрите издавани у нас в тази област. Сигурен съм, че той ще бъде полезен не само за студентите в СУ, но и за всички, които се интересуват от историята и развитието на струнните инструменти. Също така монографията „Компютърен нотопис с програмата „Finale“ е работа със сериозни методически достойнства, която ще е от полза за занимаващите се със компютърен нотопис.

Взимайки предвид цялостната научна и педагогическа дейност на кандидата, както и неговата многостранна компетентност, убедено предлагам на уважаемото научно жури да избере гл. ас д-р Веселин Караатанасов за „Доцент“ 8.3 Музикално и танцово изкуство (Инструментознание, Музикален анализ, Компютърен нотопис и приложна оркестрация) към катедра „Музика“ на ФНОИ.

Проф. д-р Огнян Константинов

Scientific Research Evaluation

by Prof. Dr. Ognyan Konstantinov,

Department of Chamber Music and Accompaniment, Instrumental Faculty at State Academy of Music "Prof. Pancho Vladigerov",
regarding the candidacy of Ch. Assistant Professor Ph.D. Wesselin Christoph Karaatanassov for participation in the competition for "Associate Professor" on 8.3 Music and dance (Instrumentation, Music analysis, Computer notation and applied orchestration) to FESA at Sofia University, published in the State Gazette, issue 67 / p. 55 / 28.07.2020

The object of this scientific evaluation is the participation of Ch. Assistant Professor Dr. Wesselin Karaatanassov in the announced competition for "Associate Professor" at the Department of Music at the Faculty of Philology at Sofia University "St. Kliment Ohridski". According to LAW ON THE DEVELOPMENT OF THE ACADEMIC COMPOSITION IN THE REPUBLIC OF BULGARIA Ch. Assistant Professor Wess. Karaatanassov proposes as a main HABILITATION WORK the monograph "Bowed chordophones in the orchestra", ed. Avangard Prima, Sofia, 2020.
ISBN: 978-619-239-476-9.

Biographical data

Ch. Dr. W. Karaatanassov was born in Gorna Oryahovitsa. He began his musical education at the SMU "Panayot Pipkov", Pleven (1980-1985) as a double bass player, received his higher education at the National Music Academy "Prof. Pancho Vladigerov" in the composition class of Prof. Alexander Tanev (1987-1993). He

specialized in composition, computer and electronic music at the Royal Conservatory in The Hague (1991-1992), which subsequently affected his overall development as an artist and educator. In 1993 he participated in a master class in composition at the National Music Academy "Prof. Pancho Vladigerov". In 2016 he defended his doctoral dissertation at Sofia University "St. Kliment Ohridski", where he started teaching the same year.

Professional Development

The professional path of Chief Assistant Dr. W. Karaatanassov began at Donemus Publishing House, Amsterdam, for which he made a piano excerpt and edited a Lex van Delden Flute and Orchestra Concerto and Hank Henkemans Piano and Orchestra Concerto. Over the years he has made dozens of arrangements and piano extracts for various publishers, including for "Shot Music" Mainz (16 works). Among them stand out compositions by K. Penderecki, A. Hartmann, H. Holliger, L. Mazel and others. For his work on the opera "Infinite now" by Chaya Czernowin, in 2019 W. Karaatanassov received the prestigious award "Best edition" of the Association of German Music Publishers. Wesselin Karaatanassov has worked on projects for performers such as the Arditi Quartet, the Prague Philharmonic, the Vienna Radio Orchestra and others. He is the author of film music, as well as numerous orchestrations for film productions: "The world is big and salvation lurks around the corner", "The Court", "The Ungiven" and others.

For participation in the competition Ch. Prof. Dr. W. Karaatanassov applies the necessary documents, including a reference to the minimum national requirements, which the candidate convincingly covers. The main focus is on the two monographs: "Bowed chordophones in the orchestra" (habilitation thesis) and "Computer notation

with the program "Finale", as well as the study "Evolution of string and bow instruments".

The monograph "Bowed chordophones in the orchestra" (published by Avangard Prima, Sofia, 2020), proposed as a habilitation thesis (ISBN: 978-619-239-476-9), is a comprehensive and thorough study of modern string instruments and their place in the orchestra. It consists of an introduction, six chapters and a bibliography. In a volume of 382 pages, 350 musical examples are offered, illustrating extremely well the theses of the author. The great variety of examples is impressive: from Haydn's Symphony N°104 (p. 34) to H. Holliger - Concerto for violin, viola and chamber orchestra (p. 52). Solo, quartet, symphonic and opera scores are included, showing the stroke and sound-timbre variety in the use of string instruments.

In the first chapter "General Theory" the author comments and compares the same for the whole string group design features, as well as the main features and ways of their application. Specific ways of sound extraction are explained - "sul ponticello" (p. 49), "sul tasto" (p. 53), "flautando" (p. 56) and others. Special attention is paid to the different types of "flageolets" and the ways of their implementation.

The second chapter "Historical Review" traces the stages of the emergence of modern string instruments, the relationship of the old violas with instruments from the Middle East. I find very important the fact that the author systematises and arranges the different structures of the old violas (pp. 117, 124). Rich photographic material is used, which helps to build an accurate picture of these tools (pp. 118 - 127). The main luthier schools and their most prominent representatives are commented (pp. 130 - 136).

The third chapter is dedicated to the Violin. In addition to the technical characteristics, the chapter deals with the orchestral disposition of the first and

second violins and examples of their interaction (p. 144). The pros and cons of the different types of strings are correctly and convincingly commented (this fully applies to the other chapters Viola, Cello and Double Bass). The author examines in great detail the various instrumental - technical methods often used in solo and orchestral practice. Attention is paid to the role of the first and second violins in the orchestra, as well as to the specific function of the accompanist.

“Viola” is the fourth chapter of the habilitation work of W. Karaatanassov. As in the previous chapter, the characteristic technical features of the instrument, the similarities and differences with the violin are considered here. Emphasis is placed on the constructive, timbre and acoustic features of the instrument (pp. 200, 201, 207). Great performers from the past and the present are mentioned. The examples in this chapter are very well selected - for example, the extremely beautiful and instrumentally difficult solo from the last part of M. Ravel's suite “Ma mere l'oye” (p. 218). The role of the viola in the orchestra is considered, as well as the differences in the use of some touches.

The fifth chapter focuses on the Cello. Its structure is similar to the previous chapters – the historical development of the instrument and the related different structures are considered. The specific staging inherited from the old viola “da gamba” is especially commented on – initially the instrument was held between the legs, later a spike was added, which significantly facilitates transitions and interpositional playing.

The author has noted one feature of the frontal fingerboard - the beveled plane of the C-string, allowing to achieve larger dynamic amplitudes (p. 268).

The last sixth chapter deals with "Double Bass", its features, similarities and differences with other members of the string family. The development of the instrument as a form and number of strings, and the resulting different strings (pp.336-340) are traced. Attention is paid to the two different productions of the right hand - "French" and "German" system. The author pays special attention to the characteristic features of the double bass strokes, influenced by the weight of the bow, the thick strings and the massive body of the instrument.

The bibliography contains 75 titles.

Conclusion

I am convinced that the presented habilitation work "String bow instruments in the orchestra" by Ch. Asst. Dr. Wesselin Karaatanassov has an indisputable contribution. The depth, the detail, the precision of the research, as well as the quality of the printed realisation rank this work among the best published in our country in this field. I am sure that it will be useful not only for students at Sofia University, but also for all who are interested in the history and development of string instruments. Also, the monograph "Computer notation with the program "Finale" is a work with serious methodological merits, which will be useful for those dealing with computer notation.

Taking into account the overall scientific and pedagogical activity of the candidate, as well as his multifaceted competence, I strongly suggest to the esteemed scientific jury to choose Ch. Assistant Professor Dr. Wesselin Karaatanassov for "Associate Professor" 8.3 Music and Dance (Instrumentation, Music Analysis, Computer Music and Applied Orchestration) at the Department of Music, FESA at Sofia University "St. Kliment Ohridski".

October 29, 2020

Sofia

Prof. Dr. Ognyan Konstantinov